

Volby do Poslanecké sněmovny 2021

Jak volily Štěnovice?

Volební účast: 73,88 %

Pořadí nejúspěšnějších stran:

1. koalice Spolu 32,06 %
2. hnutí ANO 26,64 %
3. Piráti a Starostové 15,22 %
4. SPD 8,96 %
5. ČSSD 4,99 %
6. Přísaha 4,14 %
7. Trikolora, Svobodní, Soukromníci 2,36 %
7. KSČM 2,36 %
8. Volný blok 0,67 %

Věděli jste o tom, spoluobčané?

Změna územního plánu je dokument, který bude ovlivňovat ráz a budoucnost obce, proto se dotýká v podstatě každého občana. V brzké době bude zastupitelstvo obce Štěnovice rozsáhlou změnu územního plánu schvalovat. A já se ptám: Kdo z vás ví o tom, jaké změny v něm z vlastní iniciativy chystá

vedení naší obce provést a proč? Seznámilo vás s nimi alespoň v obecní tiskovině ŠTĚNOVICKÉ LISTY, které by tomuto účelu měly sloužit především? Sdělilo vám, jaké výhody a nevýhody z toho plynou?

Navrhoval jsem, aby se o každé jednotlivé změně v územním plánu hlasovalo alespoň zvlášť, neu-

spěl jsem. Celý dokument se tedy bude schvalovat komplexně, jako celek. V momentě, kdy se změna územního plánu schválí, bude už pozdě na to, cokoliv v něm měnit.

David Laštovka, zastupitel obce

Nebylo by lepší peníze využít smysluplněji?

Před dvěma lety jsem ve ŠTĚNOVICKÉM ZPRAVODAJI upozorňoval na to, že si naše obec - na rozdíl od jiných obcí srovnatelné velikosti - najímá až příliš mnoho externích služeb, které stojí nemalé peníze.

Řada jiných obcí právních služeb využívá pouze v případě, kdy skutečně musí, nikoliv pravidel-

ně každý měsíc, jako Štěnovice. Donedávna se za právní služby z obecního rozpočtu platilo více než 20 000 Kč měsíčně, což za rok dělalo přes 200 000 Kč. Na konci loňského roku došlo ke změně a vedení naší obce si vybralo nového právního zástupce.

Jaká je skutečnost? Od začátku letošního roku do konce září,

tedy za pouhých devět měsíců, nás tyto služby stály už 353 523 Kč. A to ještě letošní rok není u konce...

Odpovědi na můj dotaz, kolik nás nové právní služby od začátku roku doposud stály, jsem se od vedení obce dočkal až po třech urgencích.

David Laštovka, zastupitel obce

Pozdrav od rodáka

Také v průběhu měsíců září a říjen spolek Osvěta Štěnovice organizoval svoji turistickou činnost a uspořádal dvě akce. První proběhla 25.září, kdy jsme navštívili zříceninu hradu Buben cestou vedenou okolo Hracholuské přehrady. Jedná se o velice zachovalou a udržovanou zříceninu a výlet se účastníkům moc líbil. Zajímavým zpestřením vycházky bylo setkání se štěnovickým rodákem panem Janem Šifnerem, který se o ní dočetl ve Zpravodaji a na zřícenině hradu Buben na nás už čekal. Pozdravuje všechny Štěnovičáky, kteří si na něj pamatují. 16.října jsme si prošli jednu z několika naučných stezek

Jednou z našich zastávek byla zřícenina hradu Buben.

u Konstantinových Lázní. I tato akce se nám líbila. Opětovně jsme načerpali mnoho zdravého vzduchu do plic a některé zajímavosti z naší historie do hlav. Děkujeme všem za účast a na příští turistiku zveme další zájemce.

Jindřich Tomáš

Vzpomínka

Není ve vsi člověka, který by neznal jméno Vojtěcha Laštovky, kronikáře obce. Odešel na věčnost před deseti lety, ale výsledky jeho práce pro obec nejsou zapomenuty. Mnoho let byl nejen kronikářem obce, ale také kronikářem Sboru dobrovolných hasičů. Byl to právě kronikář, historik a vysokoškolský pedagog Doc. Vojtěch Laštovka, CSc., který započal novou tradici pořádání sešlosti štěnovických rodáků, která bohužel vzala za své posledním konáním v roce 2016. Vojtěch Laštovka je tím, co pro obec vykonal, přítomen ve Štěnovicích navždy.

*PhDr. Alena Vlčková,
kronikářka obce*

Zamyšlení s poděkováním

Ráda bych touto cestou poděkovala jedné naší spoluobčance, která se zasazuje o to, aby v naší vsi zůstala cenná památka. Kdo chce, jistě si její jméno zjistí – pro mnohé je ale trnem v patě. Ale pěkně popořádku.

Se vsí jsem spoutána více než padesát let. Jako malá jsem zde trávila víkendy i prázdniny u svých prarodičů, později prarodičů. Náš rod zde žije hluboce od 19. století. Vždy jsem Štěnovice vnímala jako poklidnou ves. Po revoluci jsem oceňovala rekonstrukci zámku i nynější sídlo firmy Streicher, říkala jsem si, jak vesnice, kterou mám ráda, se pozvedne. Doufala jsem, že i pivovar, kde v době hluboké totality sloužil můj tatínek jako voják a seznámil se s mojí maminkou, jež zde také jako mladá trávila prázdniny u svých prarodičů, se dočká svého zmlazení a nalezení smysluplné existence. Jak však jde čas, trochu rozmrzele okolo sebe hledím. Mám pocit, že díla našich předků jsou vydána napospas času. Nebývá vůle je udržovat, jsou na překážku. Jak je snadné starou věc zbourat a nahradit novou. Nebo nechat řízeně zchátrat a pak strhnout, či v historickém areálu postavit nějakou plechovou ohyzdnou

halu, navíc načerno. Je to rychlé. Na to jsme si, bohužel, zvykli. Většinou ale nové věci – „moderní“ – nebývají až tak hezké. Jsou jednoduché, řekla bych až odbyté, strohé. Pokud je netvoří architekt, který má cit pro souznění s okolím.

Že most nevyhovuje dopravě? V dobách totality po něm jezdily těžké dlouhé kloubové autobusy Ikarus, které byly 2-3x delší než současné malé z firmy Arriva, jezdily po něm těžké Tatry s kamením z lomu, mnoho traktorů z JZD, v době žní kombajny a vždycky si řidiči vyhověli v jízdě přes něj. Jakou radost jsem ale zaznamenala, když ke mně dolehla zpráva, že krásný most přes řeku od proslulé firmy Müller – Kapsa snad bude zachován, neb se jedná o jeho prohlášení za památku. Jsem řidička z povolání, dnes a denně trávím hodiny v plzeňském provozu. Všude spěch, nervozita, arogantní řidiči, chodci, sebestřednost. Kam se poděla úcta, ochota, ohleduplnost.....? Proto budu ráda, pokud náš most zůstane tam, kde je a taky, jaký je. Tedy předpokládám, že se mu dostane opravy, aby nám mohl sloužit další desítky let.

Myslím, že neurotičtí řidiči, kte-

rým je na obtíž chvílku počkat, než přejede autobus nebo nákladní auto, by se mohli okolo sebe rozhlédnout a na tu chvílku vnímat krásu zámku, řeky, protilehlého vršíku s kostelíkem, který je zjara jako z Ladových obrázků. Mnoho lidí jezdí trávit dovolenou na jih Evropy. Co tam obdivují? Pokud vynechám moře, tak rozhodně starou architekturu. A proč? Protože tamní lidé ji ctí, dovedou ji ochránit, udržet, opravit, vyzdobit, povýšit...

S hrdostí žijí v domech, které postavili jejich předci, užívají mosty, které postavili jejich předci, pečují o kostelíky, v nichž se jejich předci modlili či děkovali za splnění prosby, vkusně květinami zdobí křivolaké uličky, do nichž v mnoha městech smí zajet jen malé popelářské auto do 7. hodiny ranní, než začne denní ruch. Vadí to tam někomu? Nevadí! Život přece nemůže donekonečna zrychlovat.

A tak bych chtěla velmi poděkovat paní A.V. za to, že udělala to, co udělala. Mnohým navzdory. Jsem ráda, že s námi žije tak vzdělaná žena, která ví, co jsou skutečné hodnoty. Děkuji.

Miroslava Plzákova

Osvěta Štěnovice zve na nejbližší akce

Na sobotu 13.11.2021 pro vás připravujeme výlet do okolí Kokotských rybníků s trasou po zdejší naučné stezce. Celková délka výšlapu po asfaltové komunikaci i po lesních a polních cestách bude cca 9,5 km.

Další setkání plánujeme na sobotu

11.12.2021 s výletem po stopách hornické činnosti na Příbramsku a s návštěvou Svaté Hory. Můžeme se těšit na 13 km dlouhou trasu po lesních i zpevněných cestách.

Doprava bude opět organizována auty, proto je nutné se na akce přihlásit na email spol-

ku osveta.stenovice@seznam.cz minimálně deset dní před jejich konáním.

Účastníkům zašleme podrobnosti k programu vždy týden předem na adresu přihlašovacího emailu.

Jindřich Tomáš

Stalo se ve Štěnovicích 20. října Léta Páně 1421

Událost skoro zapomenutá. Jak by také ne, vždyť už je tomu šest století. Ale to, k čemu došlo na štěnovické tvrzi před šesti sty lety, bylo již před staletími zaznamenáno v kronikách jako závažná událost. Doba bouřivých střetávání kališníků a římských katolíků ve 20. letech 15. století se zapsala i do štěnovické historie. Před šesti stoletími se potvrdilo, jak osudy Štěnovic byly ovlivněny královským městem Plzní.

V počátcích 15. století byla Plzeň pod silným vlivem vystupování lidových kazatelů, jako byl Václav Koranda. Jejich kázání o sociální spravedlnosti a vyhnání německých rytířů z města bylo přijímáno hlavně těmi nejchudšími, ale přidávali se i bohatší měšťané, kupci a řemeslníci, kterým sice ani tak nešlo o nějakou sociální rovnost, ale spíše o odstranění vlivu německé obchodní konkurence.

Od roku 1419 se Plzeň stala centrem husitského hnutí, ba dokonce zde krátký čas pobýval samotný Jan Žižka. Údajně snad zůstal v rodině zámožných plzeňských měšťanů Pabiánků, k jejichž majetku patřilo i štěnovické zboží s velkou a dobře opevněnou tvrzí. Protože Pabiánkové byli nadšenými příznivci kališníků, není se co divit, že i obyvatelé štěnovické tvrze smýšleli stejně jako jejich páni. Běh

události ale vzal jiný směr poté, co byl Žižka přinucen odejít z Plzně na Tábor. Tím se ve městě změnilo dosud příznivé postavení kališníků. Měšťané, byť ještě nedávno byli nakloněni husitským myšlenkám, se názorově obrátili ke králi Zikmundovi a Plzeň se krátce po Žižkově odchodu stala protihusitskou baštou. Příslušníci rodiny Pabiánků se stáhli do ústraní a na veřejnosti se nehlásili svými sympatiemi ke kališníkům, ale také nevystupovali na podporu Zikmundových protihusitských útoků. Dokonce Kateřina Pabiánková, vdova po jednom ze synů Tomáše Pabiánka, který zakoupil štěnovické zboží, odešla se Žižkovými přívrženci na Tábor.

Jiná ale byla situace na štěnovické tvrzi, která Pabiánkům stále patřila. Tam zůstali věrní kališníci. Štěnovická tvrz podle některých historiků připomínala spíše malý dobře opevněný hrad. Byla vybudována v prostoru, který poskytoval obyvatelům tvrze bezpečí před případnými dobyvateli. Není pochyb o tom, že v neklidných dobách v prvních desetiletích 15. století to byla velká výhoda. Osazenstvo tvrze si přesto muselo být vědomo toho, že skrze své trvání na obhajobě kališnictví neunikne pozornosti nepřátel Zikmundovy Plzně. A tak se také stalo. Oddíly Plzeňských vyrazi-

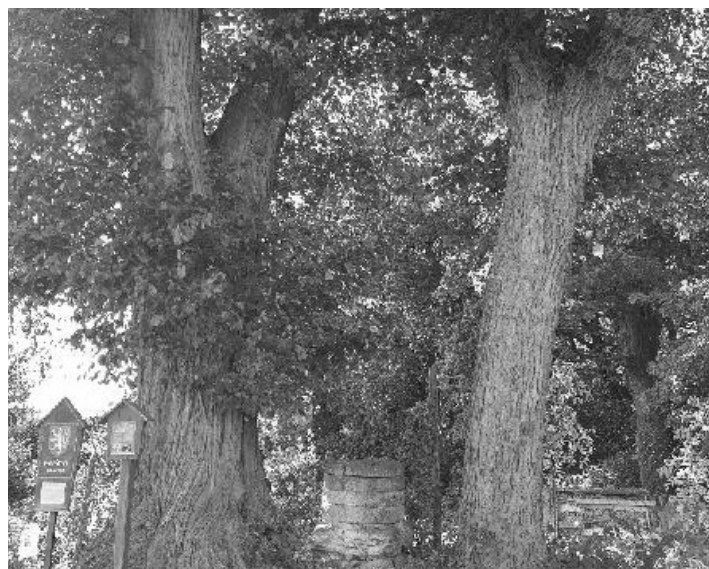
ly v horkém létě v červenci roku 1421 proti odbojnému ostrůvku kališníků na štěnovické tvrzi.

Dnes si jen těžko můžeme představit, jak obléhání tvrze probíhalo. Jisté je, že vojsko Plzeňských narazilo na nečekaný odpor obránců tvrze, kteří se odhodlaně postavili vojenské přesile. Plzeňští zaútočili na tvrz pravděpodobně od severovýchodu, protože v těchto místech bylo hradiště chráněno jen uměle vybudovanými valy proti volnému prostoru krajiny. Zdolat tvrz od severozápadu nebo jihozápadu by bylo mnohem obtížnější, protože zde byly příkré přírodní svahy směřující k řece a k potoku. Obránci tvrze jistě statečně vzdorovali obléhatelům, ale vojenská přesila Plzeňských byla příliš velká. Štěnovičtí drželi tvrz po celé dlouhé čtyři měsíce. Nakonec přece jen oddílům Plzeňských podlehl. Štěnovická tvrz byla dobyta 20. října roku 1421.

Tuto událost zapsal významný husitský spisovatel, univerzitní profesor, Vavřinec z Březové (†asi 1437) ve své Kronice husitské: „*O vybojování tvrze Štěnovice od Plzeňských. Item v neděli před svatým Šimonem a Judou Plzeňští se pány se přidržícími tvrz Štěnovice, kterouž byl Žižka osadil, vybojovali sou, víc než 60 lidí obojího pohlaví, kteříž sou na ní byli, zbili sou.*“ Tvrz dobyta, všichni její obránci mrtvi.
pokračování na str. 4

Památník na místě bývalé štěnovické tvrze, 30. léta 20. století.

Torzo památníku bývalé štěnovické tvrze, 2021.

Protože Plzeň věrně stála na straně krále Zikmunda, ten se městu odvděčil tím, že dobytou štěnovickou tvrz daroval Plzni hned v prvních měsících roku 1422. Na těžce poničené tvrzi se v průběhu zbytku 15. století a téměř po celé století 16. vystřídalo ještě několik majitelů štěnovického panství. Na konci 16. století již tvrz nebyla obývána. Staletí mījela a na smutný osud obránců štěnovické tvrze padal prach zapomnění. Možná by se i zapomnělo. Vždyť co jiných tvrzí a panských sídel bylo za staletí od události ve Štěnovicích dobytto a zničeno.

Jak už ale bylo v úvodu řečeno, Štěnovice byly velmi silně spojeny skrze panské majetky s Plzní. A tak k historii města, která byla vždy kronikáři zaznamenávána, neodmyslitelně patřila i historie vsi Štěno-

vice. Proto také neblahé události z října roku 1421 nemohly být zapomenuty. Při cestě čtvrtí Na Šancích od potoka vzhůru k silnici č. 180, tam, kde začíná bývalá obora, mezi dvěma starými vzrostlými lipami, byl kdysi postaven malý památník. Měl připomínat tragické střetnutí hrstky kališníků se Zikmundovou vojenskou přesilou. Sokl památníku tvořily na sebe položené staré mlýnské kameny, do jejichž středu byl zabudován jednoduchý železný kříž.

Těžko lze přesně určit stáří památníku, protože jeho postavení není nikde zapsáno. Nejpravděpodobněji byl postaven na přelomu 19. a 20. století, možná v době vzpomínek 500. výročí Husova upálení. Vychází se z domněnky, že tomu nemohlo být dříve vzhledem k oficiálním názorům

habsburské monarchie na husitství.

Dnešní zastavení u památníku Na Šancích, tam, kde kdysi bývala štěnovická tvrz, je dost smutné. Krásné lípy zatím vzdorují nepřízni počasí a často i nezájmu lidí, ale samotný památník už je mnoho desítek let jen torzem. Zůstává sokl z omšelých mlýnských kamenů a železný kříž vzal za své v době vlády jedné strany. Snad se ale přece jen jednou památník dočká obnovy, aby připomínal dalším generacím štěnovických občanů událost dnes vzdálenou již šest století.

*PhDr. Alena Vlčková,
kronikářka obce*

Důležité upozornění

Chcete pravidelně dostávat aktuální číslo ŠTĚNOVICKÉHO ZPRAVODAJE přímo do svého e-mailu? Pošlete nám na adresu osveta.stenovice@seznam.cz svou emailovou adresu a o víc už se nemusíte starat. Všechna čísla také najdete na stránkách osvetastenovice.wz.cz.